

csak az író nevét. Egy páros portré rajzolódik elő a sorok mögül. És felidézi azt, aki olyan korán elment, s akinek emléke olyan eleven. Mint *Pintér Tamás* írta: „...*mintha cinkos vigyoriú angyal szállna el az asztal fölött; úgy érzem, Bandi ott van a közelben, épp*

csak átült néhány percre egy másik társasághoz vagy telefonálni ment, hogy az asszonynál, Editkénél bejelentkezzen, s mindjárt visszajön.”

(Ifjúsági Lap- és Könyvkiadó Vállalat).

G. KISS MAGDOLNA

SBTC-labdarúgó-krónika

Érdekeségek, dokumentumok a 65. évfordulón

Pontos számadataim ugyan nincsenek, annyi azonban bizonyos: az utóbbi esztendőben jelentősen nőtt a sporttémájú könyvek kiadása. S ahhoz, hogy számuk gyarapodjon, nem kell újabb labdarúgó-világbajnokság, egy-egy sportági botrány. A téma legtöbbször az utcán hever, persze csek közül nem mindegyik szenzációs. Talán ezért is láthatunk jó néhány sportkönyvet a boltokban. Olyanokat, amelyek már régóta porosodnak a polcokon, magyarul: várt sikerük elmaradt.

Az olvasót nem mindig a szenzációéhség hajtja. Elég ha az őt érdeklődő sportágról, netán szűkebb környezetének sportjáról talál kiadványt. Az utóbbi időszakban egyre divatosabbak az egyesületek, szakosztályok történetével foglalkozó krónikák és dokumentációs gyűjtemények. Ezek sorában jelent meg az idej esztendő derekán – az SBTC elnökségének megbízásából, a Nógrád Megyei Lapkiadó Vállalat gondozásában – a Varga Lajos–Tóth István–Kálovits Géza szerzőhármas „SBTC-labdarúgó-krónika” című könyve, mely-

hez Zsuffa Miklós, a Nógrádi Szénbányák vezérigazgatója írt előszót.

A kiadványt hiába kerestük volna a könyvesboltokban. A Salgótarjáni Bányász Torna Club fenntartotta magának az árusítás jogát, így csak a klub székházában szerezhettek be az érdeklődők az egyesület labdarúgó-szakosztálya fennállásának 65. évfordulója alkalmából kiadott krónikát.

Jómagam furcsállottam, miért pont most, a jubileum 65. évében kerülhetett kezünkbe ez az izléses külsejű, 325 oldalas könyv? Hatvanöt esztendő ugyan „nagy idő” – az emberéletben is szép kor –, a hazai tapasztalatok ellenben azt mutatják, hogy az ilyen és hasonló kiadványok jelentősebb évfordulón jelennek meg. Gyakoribb a 25., az 50. és a 75. éves jubileumon és a centenáriumokon kiadott publikáció. Elképzelhető viszont, hogy a salgótarjáni egyesületnél 15 esztendővel ezelőtt még nem gondoltak ilyen jubileumi gyűjteményre, újabb tíz évet pedig nem akartak várni. Ámbár a szerkesztő zárszavából már következtethetünk ar-

ra – még ha gondolatát nem is köti pontos időhöz –, hogy találkozzunk mi még hasonló SBTC-krónikával. Ezért hangozhat el a záróban: „Összegyűjtjük az észrevételeket és egy leendő, későbbi kiadású könyvben hasznosítjuk azokat.” Várhatóan lesz tehát újabb „Stécé”-könyv, miként – őszintén remélem – számos észrevétel is, hogy a következő hasonló írás még jobb, átgondoltabb és olvasmányosabb legyen.

De miről szól, mivel ismerteti meg a mostani jubileumi kiadvány? Alapvetően dokumentumgyűjtemény, kétharmad része statisztika, kimutatás. Az 1935/36. évi NB I-es szepléssel kezdődően az 1985/86. szezoni őszi idényének befejezéséig 1456 bajnoki találkozó összeállításait, végeredményeit, nézőszámait és a gólszerzőket vette sorba Varga Lajos miskolci sportbarát, majd különböző összesített táblázatokat, kimutatásokat közöl edzőkről, kupameccsekről, válogatottakról, „leg”-ekről és a fekete-fehér színekben szerepelt összes labdarúgóról.

Pontosabban: mégsem mindenkiről! A krónika csupán 50 év történéseit sorolja fel időrendben. A labdarúgó-szakosztály első tizenöt esztendejének eseményei csak vázlatosan kerülnek az olvasó elé. Mindössze öt oldal jutott a könyvben az „ősidőkre”, a kezdetekre. Más kérdés, hogy a szerzők arról az időszakról nem találtak megfelelő és felhasználható dokumentumokat... Érdekes viszont az 1920–1935. közötti évek legszebb salgótarjáni pillanatait előkotorták „valahonnan”, tehát mégis volt alapanyag. Talán jobb lett volna tovább kutatni, teljesebbé téve a 65 év krónikáját!

A bajnokságok mérkőzéseit bön-gészve sok érdekességet találunk. A „régieket” ismerő idősebb szurkolók bizonyára jó érzéssel tallóznak a felszabadulás előtti esztendőkrónikájában, a fiatalabbaknak pedig valószínűleg a közelmúlt találkozóinak adnak több érdekességet. Bizony még ma is jó olvasni: nem is oly rég – 1972-ben – az első osztályú bajnokságban bronzérmet szerzett a tarjáni gárda, de az 1980/81. idénytől csak a másodosztályban vegetáló együttes eredményeit ismertetheti a szerző.

A pontos kimutatások sok emléket felidéznek. Olyanokat, amelyek már talán mindannyian elfelejtettünk. Hogy Kocsis Lajos, a hatvanas évek egyik legnagyobb magyar ígérte – sajnos ez is maradt – a negyvennégy meccset játszott tarjáni színekben, hogy a többszörös válogatott Rothermel Ádám pályafutása végén hét találkozóon védte az SBTC-kapuját, hogy a ma is az élvonalban játszó labdarúgók közül Balázs Zsolt, Juhász István, Kardos József, Kozma István, Jónás Gyula valamikor SBTC-játékosok voltak.

Akik további emlékek után kutatnak a lapok között, felfedezhetik, hogy a mai csapat edzője, Toldi Miklós 1962. augusztusában mutatkozott be a fekete-fehéreknél, s azt is, hogy 1972. július 2-án a Bp. Honvéd elleni hazai bajnoki mérkőzést tizenötezeren szurkolták végig. De hol van már a tavalyi hó?

A sok-sok statisztika mellett a könyv következő részében portrék olvashatók néhány volt salgótarjáni labdarúgóról. Nem sokukról. Csupán Szojka Ferencet, Cserháti Józsefet, Ferenc Gyulát, Oláh Gé-

zát, Répás Bélát és Básti Istvánt mutatja be a rész szerzője, Tóth István. Hogy milyen szempontok alapján – választották ki a Stécé színeiben szerepelt 280 labdarúgó közül őket – csak sejteni lehet. Távol áll tőlem, hogy a megszólaltatott hat volt SBTC-játékos érdemeiben kételkednék. Mert ki ne ismerné el az aranycsapat egykori tagjának, a 27-szeres válogatott Szojka Ferencnek játékutódását, ki ne tudna Oláh Géza és Cserhádi József nagyszerű védéséről; Ferenc Gyula megbízhatóságáról; ki vonná kétségbe Básti és Répás pályán elért eredményeit? Úgy vélem, senki. Nekem viszont hiányérzetem van! A Szalay–Répás–Básti középpályás sorról már-már legendákat mesélnek. Mégis a portrék közül hiányzik Szalay Miklós, aki hármójuk közül csak egyedül jutott el a nagyválogatottságig, s emellett még olimpiai bajnok is volt! Ezt érdemelte? Vagy miért nem szólalt meg a korábbi edzők közül egy Grosics Gyula, egy Mészáros József, vagy egy dr.

Lakat Károly?

S mi lett a Stécé „utolsó aranycsapatának” tagjaival? Azzal a húsz labdarúgóval, akik részesei voltak az 1972-ben megszerzett bajnoki bronzéremnek, s eljutottak a nemzetközi porondra is? Vane kapcsolatuk a klubbal – jól tudjuk, néhányuknak igen –, kapcsolatban maradtak-e a sportággal?

Megválaszolatlan kérdések. Észrevételek. Olyanok, amilyeneket a szerkesztő zárszavában kér. Olyanok, melyek talán bővítették volna a könyv tartalmi mondanivalóját. Mert a kötet mellékletként jelölt gazdag képanyag tényleg gazdagította, jól illusztrálta a 65 év történéseit, a sikerekért sokat tett, a bányász színeiért küzdők vallomásai azonban hiányoztak.

Miként egy olyan reális helyzetelemzés is, ami a labdarúgószakosztály jelenével foglalkozik. Legyen ugyanis krónika, vagy dokumentumgyűjtemény, a szurkolót a jelen is nagyon érdekli. Mert ez írja a jövőt, az újabb krónikát.

VASKOR ISTVÁN